

ТРИБИНА БИБЛИОТЕКЕ САНУ

ГОДИНА III

БРОЈ 3

SERBIAN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

THE SASA LIBRARY FORUM

YEAR III
VOLUME 3

Accepted on December 9th 2014, at the 9th meeting of the SASA Department of Languages and Literature, following the reviews of academician *Nada Milošević Đorđević* and academician *Predrag Piper*

Editor-in-chief

Corresponding member
MIRO VUKSANOVIĆ

BELGRADE
2015

ТРИБИНА БИБЛИОТЕКЕ САНУ

ГОДИНА III
БРОЈ 3

Примљено на IX скупу Одељења језика и књижевности
од 9. децембра 2014. године, на основу рецензија академика
Наде Милошевић Ђорђевић и академика *Предрага Пийера*

Уредник
дописни члан
МИРО ВУКСАНОВИЋ

БЕОГРАД
2015

Издаје
Српска академија наука и уметности

Технички уредник
Мира Зебић

Тираж 450 примерака

Припрема
НМ либрис, Београд

Штампа
Службени сласник, Београд

© Српска академија наука и уметности, 2015

Трибина Библиотеке САНУ основана је да приказује јавности нове књиге чланова САНУ, нова издања САНУ и њених института, из свих области наука и уметности. Први уредник Трибине био је академик Никша Стипчевић, управник Библиотеке САНУ од 1991. до 2011. године. Од октобра 2011. године уредник Трибине је дописни члан Миро Вуксановић, управник Библиотеке САНУ.

Годишњак *Трибина Библиотеке САНУ* покренут је 2013. године. У првом броју донет је целовит преглед приказаних књига у Салону САНУ од 1991. до јуна 2011. године, а потом, у хронолошком низу, текстови казани на Трибини од новембра 2011. до краја 2012. године. У другом броју штампани су текстови са Трибине из 2013. године.

Прилози се објављују без измена, а нема текстова оних говорника који свој рад нису доставили.

ТРИБИНА БИБЛИОТЕКЕ САНУ
28. I 2014 – 23. XII 2014.

Уредник
дописни члан Миро Вуксановић

Стручни сарадници
Биљана Јоцић и Стасја Церовић

САДРЖАЈ

<i>Планетѝа Дунав / Љубомир Симовић</i>	9
„Тийаник“ у акваријуму : 6. мај 2007 – 6. мај 2013. / Љубомир Симовић	9
<i>Срби у Угарској 1790–1918. / Василије Ђ. Кресѝић</i>	19
<i>Нормативна граматиѝка срѝског језика / Предраг Пићер, Иван Клајн</i>	31
<i>Дарови наших рођака. Књ. 5 / Владеѝа Јероѝић</i>	49
<i>Срѝска енциклопедија. Том 2, В – Вишеѝечка</i>	57
<i>Fractional calculus with applications in mechanics : vibrations and diffusion processes / Teodor M. Atanacković, Stevan Pilipović, Bogoljub Stanković, Dušan Zorica</i>	69
<i>Fractional calculus with applications in mechanics : wave propagation, impact and variational principles / Teodor M. Atanacković, Stevan Pilipović, Bogoljub Stanković, Dušan Zorica</i>	69
<i>Персијекѝиве развоја села : зборник радова са научног скуѝа одржаног 17–18. аѝрила 2013. године / уредник Драган Шкорић</i>	77
<i>Друшѝивено-ѝолиѝичка и научна мисао и делатносѝи Симе Марковића : зборник радова са научног скуѝа одржаног 28. марта 2012. године / уредник Александар Косѝић</i>	91

<i>Дан Библиотеке САНУ</i>	105
<i>Трибуна Библиотеке САНУ. Год. 1, бр. 1 /</i> <i>уредник Миро Вуксановић</i>	105
<i>Трибуна Библиотеке САНУ. Год. 2, бр. 2 /</i> <i>уредник Миро Вуксановић</i>	105
<i>Синџага / Маџија Власџар; са српскословенског језика</i> <i>превела Таџијана Субоџин-Голубовић ; уредник Косџа Чавошки</i>	119
<i>Огледи о џолиџичкој моћи у Визанџији : чиниоци и ослонци /</i> <i>Љубомир Максимовић</i>	133
<i>Сабрана дела. [Књ. 1–12] / Маџија Бећковић</i>	141
<i>Сусреџ и сукоб са науком / Зоран Л. Ковачевић</i>	143
<i>Исџоријска лингвистџика : когнитивно-џиџолошке студије /</i> <i>Јасмина Грковић-Меџор</i>	155
<i>Косовско-меџохијски зборник. 5 / уредник Михаило Војводић</i>	167
<i>Иконописци српских сеоба = The icon painters of the Serbian</i> <i>migration / Динко Давидов</i>	185
<i>Просџаџа / Томислав П. Пејчић, Јован Б. Хаџи-Ђокић,</i> <i>Драгослав Т. Баџић</i>	193
<i>Aquatica : књижевност, кулџура / уредници</i> <i>Мирјана Деџелић, Лидија Делић</i>	207
<i>Српска демографска библиографија : 1945–2012. /</i> <i>уредник Часлав Оџић</i>	221
<i>Регистџар имена, уредника и говорника</i>	233

Сабрана дела. [Књ. 1–12] / Матија Бећковић. – Београд : „Штампар Макарије“ ; Подгорица : Октоих ; Вишеград : Андрићев институт, 2013–201

Говорили: дописни члан Миро Вуксановић
академик Матија Бећковић

У Београду, уторак 16. септембар 2014. у 13 часова

МИРО ВУКСАНОВИЋ

НЕГОВАНА ДУХОВИТОСТ

Почињемо друго полугође Трибине Библиотеке САНУ. У првом полугођу смо једанаест пута излазили пред више од хиљаду посетилаца. Јавности смо тако приказали књиге и зборнике чланова Академије. У добу које је маћеха читању, у години издавачке суше, то је леп резултат. Још више ако је реч само о једном од могућих бирања и ако се чује да такав посао увећавамо. Данас стиховима за које још није утврђено на колико места се у истом тренутку чују и колико су пута тако поновљени.

Академик Матија Бећковић добио је *Сабрана дела* у дванаест срећних књига. Међу различитим песничким облицима највише је поема. Једна од њих је први пут казивана као приступна академска беседа, у комунистичком залатку. Њен наслов је „Богојављење“. На званичној страници интернетској пише да није штампана у гласилима Академије. Било би занимљиво разгинути чињенице па видети зашто је тако било и ко је тако одлучио. Ми у то нећемо. Зна се.

Нећемо, дакле, о ономе што ћете чути. То право припада Песнику. Он бира шта ће да каже, којим редоследом и из којих књига. Не зна се колико је

пута такав посао за препричавање урадио. Дајемо један пример. Годинама, пред Ново лето, у Театру академика Душана Ковачевића, претпоследњег дана у децембру, у пуној сали, са купљеним улазницама и свотом за добротворне намене, људи седе и слушају песника који чини позориште. По два сата тако. Песник има светло над собом и књиге у рукама. Слушаоци су најчешће са смејавицама на образима. Некад због неговане духовитости, некад због самопитања „Како се нисмо сетили, а ту нам је било, пред очима, како је само он то видео?“, некад због сатиричне уједљивости, због горчине и речи које се са собом играју да би се подиграле ономе што је и ко је за подигравање, често због светосавских и његошевских просветљења, познатих изрека, мудрости, патњи, заклињања, „иментовања“ и речи заједничког порекла које нам изгледају као да их први пут чујемо и видимо како се увразе једна у другу као конац кроз иглено ухо, због стихова који сами себе одједном склупче и одмотају, због анрићевског знака да нас уметност увек „изненади нечим познатим“.

Тако, „Рече ми један чоек“ да је било „Ово и оно“, „Леле и куку“, „Бе рече Јапан“, „Кад будем млађи“ и „још млађи“, овако и онако, „Ђераћемо се још“, зна се, а увек због „Хлеба и језика“, „Путем којег нема“, а има га и те како, преко Лијешња или уз Мртвицу, „Не знаш ти њиг“, „Не дај се јуначки сине“. Увек све то и остало казује на начин због којег се чуло да је Бећковић песник који чини позориште.

Бећковић своје стихове посвећено говори: и као писац, и као глумац, и као редитељ, у истој особи. Природан, спонтан и ненаметљив толико да се то и не види. Немамо међу нама још једну такву појаву. Зато нас и магнетише. Са свих десет прстију у књигама различитих облика, на страницама где су наслови, као да стихове не зна напамет. С повремено одигнутим петама као да хоће за речима да полети, с одигнутим прсима као да хоће сваки свој дах и откуцај да пошаље у стих, где им и јесте место.

Од за Матију неугодног питања „Чи си ти мали?“ до овог датума непрекинуто је опчињен и загладан у моћ поезије. Доследно и уверљиво песнички свет уверава да писца ваља слушати и када говори исто, на исти начин, на истим местима, јер се једнако не претвара у једнак облик, јер то међу писцима најбоље показује заточник српског језика и стиха – Матија Бећковић.

МАТИЈА БЕЋКОВИЋ

Аутор је казивао своје песме.